

PRENUMERATA

kosztuje z dostawą
w mieście:

miesięcznie

kwartalnie

półrocznie

rocznie

— .70

2.—

4.—

8.—

Prenumerata
zamiejscowa:

miesięcznie

kwartalnie

półrocznie

rocznie

— .90

2.50

5.—

10.—

HASŁO

OGŁOSZENIA

Strona

1/2 strony

1/4 "

1/8 "

1/16 "

1/32 "

350.- zł

175.- "

90.- "

45.- "

30.- "

15.- "

Przed tekstem 100 % drożej

W tekście 50 % drożej

Probie zasłowo 30 groszy

Pismo poświęcone sprawom politycznym, społecznym, gospodarczym i literackim

Naczelnny redaktor: Jan Kulesza przyjmuje od 12—14 i od 17—18 codziennie, ul. Zielona 22 (parter).

P.K.O. Kraków Nr. 406.862.

Nr. 5

Adres Redakcji i Administracji: Zielona 22 (parter)

Rok XIII

Pan Prezydent Ignacy Mościcki.

Obchodzone do niedawna prawie w zaciśnięciu domowym imieniny Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Prof. Ignacego Mościckiego — w obecnych latach coraz więcej stają się manifestacją całego narodu — wyrażającą hołd i uznanie nie tylko Głowie Państwa ale wielkiemu uczonemu, który zgórą 30 lat, żmudnego, wytrwałego wysiłku poświęcił pracy naukowej, zdobywając pożytk i uznanie dla geniuszu polskiego — zaś dla nauki polskiej jedno z przodujących miejsc w wielkim wyścigu światowych sukcesów odkrywczych.

Okres, w którym wartości naukowe — twórcze Pana Prezydenta torowały sobie drogę do wielkich sukcesów i sławy — to okres tułaczki i poniewierki młodzieży polskiej pragnącej żyć i rozwijać się. — Okres w którym młodzież polska, pozbawiona własnych uczelni i pracowników korzystać musiała z gościny obcych i w trudzie wielkim stwarzać sobie z kapryśnych przywilejów gości — przywileje obywatelskie.

Nie od rzeczy będzie przy imieninowej uroczystości przypomnieć ważniejsze daty z życia Pana Prezydenta.

Pan Prezydent urodził się 1 grudnia w r. 1867 w ziemi Płockiej w Mierzanowie.

Atmosfera wychowania rodzinnego, w jakiej kształtowały się pierwsze lata dziecinne i młodzieńcze Pana Prezydenta — to tradycja walki czynnej o Polskę, wrodzona przez dziadka powstańca 1863 roku — wszczepiła głęboko w serce dziecka największą miłość — miłość Ojczyzny, która była drogowskazem w całym życiu Pana Prezydenta i która od wczesnej młodości postawiła mu za cel życia i wszelakich poczynąń niezłomny nakaz trwałej służby dla Polski.

Po ukończeniu szkoły realnej w Warszawie, studiuje w roku 1887 chemię techniczną na politechnice w Rydze, którą ukończył w r. 1891 pracą dyplomową. Zmuszony do emigracji spowodu współudziału w poczynaniach niepodległościowych, wyjeżdża w r. 1892 do Londynu i tam w ciężkim trudzie walki o chleb codzienny, staje się jednym z najczynniejszych działaczy konspiracyjnej roboty niepodległościowej.

W Londynie nawiązała się pierwsza łączność organizacyjna pomiędzy Ignacym Mościckim a ś. p. Józefem Piłsudskim, który za bytności swej w Londynie często w domu Mościckich przebywał.

W roku 1897 przenosi się do Fryburga w Szwajcarii gdzie powierzają Ignacemu Mościc-

kiemu pełnienia obowiązku asystenta przygłosnej katedrze fizyki na Uniwersytecie. Tutaj zaczyna się okres wielkiej działalności naukowej Pana Prezydenta. Znalazłszy odpowiednie warunki do pracy i środowisko, poświęca Ignacy Mościcki każdą chwilę i wszystkie zdolności, wielkiej pracy odkrywczej w wizyjnym przedświadczeniu, że wyniki tej pracy i długoletnich doświadczeń odda kiedyś niepodległej Polsce.

Nie miejsce — ku temu, by wyliczać wszystkie sukcesy młodego uczonego — w każdym razie w niedługim czasie wybija się na czoło chemików - technologów, zyskuje sławę i uznanie u obcych, którzy powierzają mu budowę wielkiej fabryki kwasu azotowego w Kantonie Wallis Szwajcarii, której przez parę lat jest kierownikiem.

W roku 1912 powołany zostaje na profesora zwyczajnego chemii fizycznej i elektrycznej politechniki lwowskiej. I tu znowu doceniając znaczenie produkcji azotu dla celów gospodarki rolnej organizuje Towarzystwo chemicznego

instytutu badawczego, które było podstawą badań w tym kierunku i które bezprzecznie stało się inicjatorem i twórcą przemysłu chemicznego dla celów rolnictwa w Polsce.

W latach wojny oprócz obowiązków zawodowych prof. Ignacy Mościcki żywo interesuje się pracami niepodległościowymi, utrzymuje stały kontakt z ówczesnym, brygadierem ś. p. Józefem Piłsudskim i na terenie Lwowa jest wykładnikiem ideologii legionowej. Pod koniec wojny jest jednym z twórców fabryki związków azotowych „Azot w Jaworznie”. W roku 1922 na wezwanie rządu Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki przyjmuje na siebie trudne zadanie przejęcia z rąk ustępujących Niemców i uruchomienia fabryki azotniaku w Chorzowie. Niemcy spalili plany i instrukcje w przekonaniu, że nikt w Polsce fabryki nie potrafi uruchomić.

Prof. Mościcki z gronem zżalonych młodych - chemików nie tylko fabrykę uruchomił, lecz przez udoskonalenie techniczne znacznie wydajność tejże zwiększył. Na tej placówce pozostaje prof. Mościcki do roku 1926.

Pierwszego czerwca 1926. zgromadzenie narodowe idąc za wskazaniem ś. p. marszałka Józefa Piłsudskiego obrało prezydentem Rzeczypospolitej Prof. Dra. Ignacego Mościckiego.

I na tym najwyższym stanowisku w państwie nie przerywa Pan Prezydent pracy naukowej za Jego inicjatywę i pod bezpośrednim nadzorem powstaje jedna z największych w Europie fabryk związków azotowych w Mościcach pod Tarnowem.

W ostatnich zaś latach stworzył aparat do wytwarzania powietrza górskiego.

Oto w krótkich słowach przedstawione najważniejsze daty działalności naukowej i społecznej Pana Prezydenta prof. Ignacego Mościckiego.

Rzecz oczywista przedstawiony tu życiorys ani w części nie obrazuje tego olbrzymiego wysiłku twórczego, tej pracy mrówczej i wytrwałej — umiłowania wszystkiego co polskie, które prof. Ignacy Mościckiego wyprowadziło na najwyższe stanowisko reprezentowania narodu — głowy Państwa.

Niezwykłymi zaletami charakteru zjednał sobie Pan Prezydent ogromną miłość i szacunek całego narodu i niemniejszy szacunek zagranicy.

W chwilach najcięższych naszego życia państwowego, potrafił Pan Prezydent swoim autorytetem i powagą zaognione stosunki łago-

KOLEKTURA

Józefa Maschlera

TARNÓW, pl. Kazimierza W. 1.

zawiadamia, że nabyć można już

Losy I. klasy 41 Loterii

W obecnej Loterii padły w mojej kolekturze następujące wielkie wygrane:

Na Nr:

7309

164476

49082

142872

123029

186626

52284

162569

193445

10.000 zł

5.000 "

2.500 "

2.500 "

2.000 "

2.000 "

1.000 "

500 "

500 "

i wiele innych mniejszych wygranych.

== Zakup LOS natychmiast! ==

PIWA OKOCIMSKIE

wzmacniają organizm!

dzie i nawie państwowej nadać odpowiedni kierunek.

Jako najbliższy współpracownik śp. marszałka Józefa Piłsudskiego — Pan Prezydent zdobył dla siebie w historii odrodzonej Polski stanowisko współtwórcy wielkości naszej państwowej i mocarstwowego stanowiska.

Zatem niech ta Czcigodna postać Pana Prezydenta stanie się dla nas wszystkich Obywateli a zwłaszcza młodzieży żywym przykładem wytrwałej i konsekwentnej pracy dla Ojczyzny, pracy, która niekępowana niczym, stać się winna granitową podstawą przyszłej naszej pracy obywatelsko - państwowej.

Mając przed oczyma gigantyczny wysiłek twórcy niepodległości śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego i pracowity żywot Pana Prezydenta Rzeczypospolitej krzepkimi młodymi dłońmi — rozbudowujemy nasz gmach państwowy — byśmy się stali godnymi spadkobiercami odziedziczonych tradycji wodza narodu śp. Józefa Piłsudskiego i jego najbliższego współpracownika Pana Prezydenta Prof. Ignacego Mościckiego.

BRYJAK FRANCISZEK.

Dzień Imienin Pana Prezydenta.

Dzień 1 lutego jako dzień patrona Pana Prezydenta Ignacego Mościckiego był w Tarnowie bardzo uroczysto obchodzony.

Z wszystkich domów powiewały flagi państwowe.

W kościołach odbyły się uroczyste nabożeństwa, zaś w szkołach, które były wolne od nauki uroczyste poranki.

Również w synagodze żyd. odprawiono uroczyste nabożeństwo.

Podatek obrotowy bez wszelkich dodatków.

Jak słyhać, uchwalone na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów projekty ustaw podatkowych zostaną już teraz przesłane przez min. Kwiatkowskiego do Sejmu i zgłoszone do łaski marszałkowskiej.

W ten sposób Rząd podkreślił konieczność skasowania świadectw przemysłowych. Podatek obrotowy ma być odtąd pobierany w czystej postaci, bez wszelkich dodatków.

Samorząd i izby gospodarcze wraz ze szkołami otrzymają opłaty, pobierane przy zgłaszaniu do rejestracji przedsiębiorstw. Rejestracja taka odbywać się będzie każdego roku.

Do projektu ustawy o podatku obrotowym wprowadzono w toku konferencji ministerialnej pewne rozszerzenie uprawnień dla ministrów w kierunku przyznawania wszelkiego rodzaju ulg.

Wizyta dyrektorów Funduszu Pracy.

W ubiegłym tygodniu przybyło do Tarnowa 4 dyrektorów Woj. Funduszu Pracy a to z Krakowa z Kielc, Radomia, i Lwowa którzy zaznajomili się z działalnością i systemem pra-

cy tut. Komitetu Obywat. Pomocy Zimowej.

Wszyscy dyrektorzy z uznaniem wyrazili się o działalności i wybitnych rezultatach całej akcji na tut. terenie.

Pożyczka budowlana dla Tarnowa.

Bank Gospodarstwa Krajowego przydzielił dla Tarnowa wyjątkowo w tym roku wysoki kontyngent kredytowy na cele rozbudowy miasta, a to w kwocie 170 tysięcy złotych.

Jest wobec tego uzasadniona nadzieja, iż tak kapitaliści, jak i drobni ciułacze, przystąpią

do rozpoczęcia nowych budowli, gdyż kredyty udzielane są na wyjątkowo korzystnych warunkach.

Podania o przydział tych kredytów należy kierować już obecnie do Zarządu miejskiego.

Co mówią w kuluarach sejmowych.

W dziewiętnastą rocznicę odrodzenia Rzeczypospolitej t. j. w listopadzie tego roku ma objąć amnestia Wincentego Witosa, który powróciłby do kraju.

W najbliższym czasie ma się odbyć sze-

reg konferencji politycznych, w których wezmą udział przedstawiciele organizacji lewicowych oraz główny sztab Ozonego.

Duże zmiany mają nastąpić w ministerstwie sprawiedliwości.

Projekt zmiany ordynacji wyborczej.

Mówią, że opracowany przez posła Duchą projekt zmiany ordynacji wyborczej, który ma być wniesiony do łaski marszałkowskiej jeszcze w bieżącej sesji, przyjmuje jako zasadę przyw-

rócenia pięcioprzymiotnikowego prawa wyborczego, wprowadzając jednak szereg nowych formuł, wykluczających rozproszkowanie głosów i rozdrabnianie mandatów.

Wyszkolenie kom. bloków.

W niedzielę 30 stycznia br. o godz. 18-tej w sali posiedzeń Zarządu Miasta przy ul. Bernadyńskiej nastąpiło uroczyste rozdanie świadectw słuchaczom 5-ciu kursów oplg. dla Komentantów opl. bloków.

Równocześnie nadmienia się, że: L. O. P. P. 5-ma kursami wyszkolił przeszło 200 Komen-

tantów opl. bloków, dalsze kursy t. j. 6, 7, 8 są już rozpoczęte, zaś kursy 8 — 12 są zorganizowane i w najbliższych dniach rozpoczną się.

Dużej pomocy w przeprowadzaniu kursów udzielają Obwodowi L. O. P. P. Zarząd Miejski, D-two tarn. pułku, Dyr. Gimnazjum III, i Inspektorat szkolny.

Konc. Biuro Rewizyjne dla Księgowości

Józefa Müllera

biegłego sądowego w zakresie księgowości
i tłumacza przysięgłego.

W TARNOWIE, ul. Krasieńskiego 5.

TELEFON Nr 10-17

Zakładanie ksiąg handlowych

wszelkimi najnowszymi systemami dla handlu, przemysłu i rolnictwa w myśl kodeksu handlowego i ustawy skarbowej.

Kontrola bilansów

Nadzór nad księgowością

Zaświadczenie dewizowe dla importerów
LIKWIDACJE — — EKSPERTYZY

Rozliczanie spółników

Objaśnienia w najbardziej skomplikowanych
kwestiach handlowych.

Pomoc Zimowa

Komunikat z dnia 1 stycznia.

Na ostatnich posiedzeniach Pow. Komitet Pomocy Zimowej przyjął do zatwierdzającej wiadomości sprawozdania poszczególnych sekcji. —

Sekcja finansowa upoważniła p. Dyrlagę kier. biura do umorzenia różnicy w świadczeniach od lokali w-g norm obowiązujących dla całego województwa krakowskiego. Sekcja ustaliła tekst dyplomu, który będzie dowodem, że obywatel wypełnił swój obowiązek względem bezrobotnych. Sekcja zwraca się z prośbą do tych obywateli, którzy już obowiązek wypełnili i dyplomy otrzymali, aby byli łaskawi dyplomy te wywieszać w widocznych miejscach i tą drogą oddziaływać na opinię społeczną w mieście. Obecnie są już rozsyłane przypomnienia do tych, którzy obowiązku jeszcze nie spełnili. Zostało już załatwione szereg podań o obniżkę świadczeń, o czym petenci zostaną powiadomieni osobnym pismem. Z dużym zdziwieniem przyjęli członkowie Komitetu wiadomość, że ze strony właścicieli nieruchomości wpłynęła do tej pory do kasy Komitetu kwota 200 zł.

Na podstawie sprawozdanie Sekcji rozdzielczej dowiadujemy się, że do tej pory korzysta z Pomocy Zimowej przeszło 700 rodzin bezrobotnych. Według wszelkiego prawdopodo-

bieństwa przeciętna świadczeń bezrobotnym zostanie podwyższona do 18 zł. przyczem I kat. otrzymywałaby 13 zł. II kat. 16 zł. III kat. 20 zł. IV kat. 23 zł. Postanowiono objąć świadczeniami Pomocy Zimowej tych dozorców, którzy znajdują się w bardzo ciężkich warunkach materialnych.

W sprawie opieki nad dziećmi uchwalono zakupić jeszcze 100 par bucików, wypiekać chleb w piekarni Malińskiego z mąki posiadanej przez Komitet dla dożywiania dzieci, wysłać podziękowanie dla tarnowskich Cechów, za wydatną pomoc przy organizowaniu gwiazdki dla dzieci. Od 12 I. 1938 Towarzystwo opieki nad młodzieżą żydowską rozpoczęło akcję dożywiania dzieci, wydając obiady 70 dzieciom.

Sprawa opieki lekarskiej rozwija się normalnie (183 porad).

Bezrobotni pod fachowym kierownictwem inżynierów odpracowują otrzymane zasiłki na robotach Pgwiatowego Zarządu Drogowego oraz miasta Tarnowa.

W dniu 30 XII. 1937 p. nadkom. Podfilipski wpłacił na konto Komitetu Pom. Zim. — kwotę 120 zł. 60 gr. pochodzącą od oficerów Policji Państw. niezależnie od normalnych świadczeń.

Komunikat z dnia 4 stycznia.

Sekcja finansowa Pow. Komitetu Pomocy Zimowej pracuje nad wysyłką upomnień do tych, którzy do tej pory nie wpłacili. Rozpoczęła się wysyłka dyplomów do tych, którzy spełnili swój obowiązek. Sekcja apeluje do tych, którzy jeszcze nie spełnili swojego obowiązku, aby aktywniej ustosunkowali się do wezwania i pospieszili do biura Wałowa 22. I. p.

Sekcja opieki nad dzieckiem zaopatrzyła już szkoły i ochronki do końca miesiąca oraz rozda jeszcze dodatkowo po 10 par bucików dla każdej szkoły.

W okresie sprawozdawczym wznowiła się

jeszcze opieka lekarska. Do tej pory udzielono porad lekarskich 339. Sekcja rozdzielcza rozpatrzyła dotąd przeszło 800 podań. Do tej pory korzysta z Pomocy Zimowej 750 bezrobotnych wraz z rodzinami.

Sekcja Imprezowa urządziła zbiórkę, która przyniosła 108 zł. dochodu oraz dancing, z którego wpłynęło do kasy Komitetu 182 zł.

Odpracowanie oraz praca świetlicowa odbywa się normalnie. Komisja Rewizyjna Komitetu przedstawiła sprawozdanie, oraz postawiła szereg wniosków, które komitet przyjął do wiadomości i uchwalił.

Na ten cel miasto oddaje 4 morgi gruntu i już w roku bieżącym ma się budowa rozpocząć. Plany budowy są już wykonane a kosztorys wynosi około 30.000 zł. W domu dla ubogich przewidziane są 2 wielkie sale na ośrodki zdrowia. Niezwykle rozumnym pociągnięciem Zarządu miasta było objęcie cegielni miejskiej we własny zarząd, Dzierżawa cegielni przynosiła miastu rocznie 500 zł. obecnie pod własnym zarządem daje 5.000 zł. dochodu. Przyczem zrobiono w cegielni duże inwestycje, przez postawienie nowej hali maszynowej, oraz kotłowni.

To czego Tarnów doczekać się nie może, stanie się w Tuchowie faktem. Otóż już w obecnym roku budżetowym przystąpi Magistat do wybudowania łaźni miejskiej w suterynach gmachu szkolnego. Zarząd miejski dbając o zdrowie obywateli założył piękny park, oraz obecnie przystępuje do stworzenia ogródka jordanowskiego na starej targowicy.

Jeśli chodzi o drogi Zarząd Miejski wykonał 2 kilometry dróg szutrowych oraz 300 metrów chodników.

Przy tych dużych inwestycjach ogólne zadłużenie miasta wynosi tylko 21.000 złotych.

Na rok 1938/39 przewidziany jest budżet administracyjny na 38 tysięcy, zaś budżet przedsiębiorstwa na 34 tysięcy.

W tym roku przystępuje Zarząd miasta do budowy wodociągów i do częściowej kanalizacji miasta.

Przy tej intensywnej gospodarce inwestycyjnej nie zapomina Zarząd miasta o Opiece Społecznej, dożywia się w szkole dzieci i wydaje się biednym i bezrobotnym obiady.

Obecnie wydaje się biednym 85 obiadów oraz chleb.

Z radością spoglądamy na wyniki gospodarki tego małego miasta, oddalonego o 17 km. od Tarnowa, miasta 50 tysięcznego nie posiadającego ani łaźni ani klozetów ani dobrych chodników, ani odpowiedniego oświetlenia.

Pamiętaj o tym, że są
dzieci głodne, które
trzeba NAKARMIC!

LOS Y I KLAS Y
41 LOTERII

ze znanej i szczęśliwej kolektury

Braci Safier, Kraków

już są do nabycia u
SUBKOLEKTORA

Józefa
Perlberga
Tarnów, ul. Wałowa 8.

Z Sokoła I. w Tarnowie.

Jak się dowiadujemy, już w dniach najbliższych br. wystawioną zostanie sztuka G. Zapolskiej „Ich czworo“. —

Utwory G. Zapolskiej — autorki piszącej w kierunku ultra-realistycznym, cieszą się

jeszcze obecnie ogromnym wzięciem na deskach stołecznych. — Ciekawi jesteśmy jak ujęte zostanie ta sztuka Zapolskiej w wykonaniu zespołu amatorskiego „Sokoła“ I. w reżyserii p. Michalika.

Z Tuchowa.

Tuchów, miasto o 3.000 mieszkańców, o budżecie administracyjnym wynoszącym tylko 32.000 zł. rocznie, może naprawdę świecić przykładem większym miastom i stać się wskaźnikiem, czego dobrą gospodarką i odważną przedsiębiorczością dokonać może dobry władca miasta.

Onegdaj odbyło się w Tuchowie oddanie do użytku nowej szkoły, która została wybudowana kosztem 100.000 złotych. Szkoła nie jest jeszcze zupełnie wykończona, ale jedno piętro jest już oddane do użytku. Nowy budynek posiada 20 ubikacji w tym 12 sal dużych.

Gmach jest bardzo piękny i zaopatrzony we wszystkie zdobycze nowoczesnej techniki i higieny. Podnieść należy, że Zarząd miasta z p. Stylińskim na czele przystępując do budowy tego gmachu miał do dyspozycji jedynie 3.000 złotych.

Odważna inicjatywa jednak zwyciężyła i obecnie gmach w tym roku budżetowym zostanie oddany całkowicie do użytku.

Rzutki burmistrz Tuchowa, aczkolwiek jeszcze nie całkiem opanował ciężkie kłopoty połączone z budową szkoły, już czyni starania w celu zbudowania pięknego domu dla ubogich.

Pamiętaj!

Powiatowy Komitet Pomocy Zimowej w Tarnowie zaawansował się już bardzo silnie w organizowaniu pomocy dla bezrobotnych.

Powiatowy Komitet stara się:
o dożywianie dzieci w szkołach na terenie powiatu tarnowskiego,
o buciki dla dzieci bosych,
o ciepłą odzież i bieliznę dla dzieci i starszych,
o pomoc w formie mąki, węgla i ziemniaków,
o ciepłą strawę dla potrzebujących,
o pomoc lekarską i lekarstwa,
o oświatę w świetlicach dla bezrobotnych.

Pomoc została zorganizowana na zasadach odpracowania.

Na tego rodzaju akcję potrzeba pieniędzy! Dlatego nie zwlekaj z wpłaceniem ofiary, albowiem dwa razy daje, kto szybko daje. Ofiarę wpłacić należy w biurze ul. Brodzińskiego 2.

Dancingi niedzielne.

Dancingi niedzielne, urządzane przez Komitet Pomocy Zimowej w Bristolu cieszą się w dalszym ciągu niesłabnącym powodzeniem, gromadząc liczną publiczność z Tarnowa i okolicy.

Na dzień 6 stycznia przygotowuje komitet ponadto szereg niespodzianek, które urozmaicą zabawę.

Dr med. D. LANTNER

Lekarz chorób jamy ustnej i zębów

Ul. Krakowska 12

ordynuje od 1 stycznia 1938

od godziny 9-1 i od 3-7.

Jedyną bezkonkurencyjną

TRUCIZNĘ

na szczury i myszy

RATOPAX

oraz najskuteczniejszy preparat na wszelkiego rodzaju robactwa, pluskwy, wszy, karaluchy, mole, muchy

INSEKTOL

wyrobia: LABORATORJUM CHEMICZNE w Tarnowie, Nowy-Świat 33. — Telefon 153

Prospekty i porady bezpłatnie.

O opłacalności nawożenia.

Wiemy o tym, że rośliny do swojego wzrostu i rozwoju potrzebują pokarmu. Pokarm ten czerpią z powietrza i z ziemi. Z powietrza wchłaniają dwutlenek węgla, z ziemi zaś pobierają przede wszystkim azot, fosfor i potas, a oprócz tego w bardzo niewielkich ilościach jeszcze innych związków mineralnych. Dla każdego przeto gospodarza jest jasnym, że najbogatsza nawet ziemia użytkowana rolniczo przez szereg lat, musi się wyczerpać z tych składników. Wprawdzie część z nich powraca do ziemi razem z gnojem, ale niestety tylko część, gdyż reszta bezpowrotnie ginie dla gospodarstwa, sprzedawana w postaci mleka, tłuszczu, mięsa no i ziarna czy okopowizn. Ażeby więc utrzymać urodzajność gleby i mieć pewność wysokiego plonów gospodarzowi nie pozostaje nic innego jak stosować umiejętnie nawozy sztuczne. —

Niestety bardzo wielu dzisiaj gospodarzy nawozów tych nie stosuje, twierdząc, że są one za drogie w stosunku do cen zboża. Twierdzenie to jednak jest najzupełniej gołosłowne, gdyż jeżeli porównamy ceny nawozów sztucznych z cenami zbóż, to się okaże, że cena nawozów, i to wszystkich bez wyjątku, wyrażona np. w kilogramach żyta, jest obecnie znacznie niższa niż była w okresie przedwojennym. A przecież wtedy ludzie chętnie nawozy stosowali i uważali nawożenie za najzupełniej opłacalne.

Ponieważ nawozy azotowe zawierają jako główny składnik nawozowy — azot, na przykładzie tego nawozu wyjaśnimy nasze poprzednie twierdzenie. W roku 1913 - 1914 cena azotu była najniższa w zaborze pruskim, i w przeliczeniu na wartość złotego wynosiła 2.79 zł. za 1 kg. azotu. W Kongresówce cena ta była jeszcze wyższa i wynosiła w tym okresie 3.57 zł. Jeżeli obserwować ceny azotu w poszczególnych latach to widać, że począwszy od roku 1926-27 a więc od okresu najlepszej koniunktury dla rolnictwa cena kg azotu stale maleje, i wreszcie w roku 1935-36 i 1936-37 spada na zł. 1.37, a więc jest z górą o połowę niższa niż w okresie przedwojennym i w pierwszych latach powojennych.

Ale nie tylko cena wyrażona w złotych jest dzisiaj korzystną dla rolnika, jest ona bowiem także korzystna w przeliczeniu wartości nawozu na kilogramy zboża. O ile w okresie przedwojennym wartość 1 kg. azotu wynosiła około 14 kg. żyta, a w okresie najlepszej koniunktury i najwyższych cen na zboża, ażeby zapłacić za 1 kg. trzeba było dać co najmniej 6-49 kg. żyta, to w bieżącym roku gospodarczym przy obecnych cenach, kg. azotu kosztuje niespełna 6 kg. żyta.

Na podstawie licznych doświadczeń możemy przyjąć za pewnik, że 1 kg. azotu daje w zbożach nadwyżkę wynoszącą około 16 kilogramów ziarna.

Porównując przeto koszt 1 kg. azotu z przypuszczalną nadwyżką jaką daje on w plonie, z góry możemy przewidzieć 100 proc. co-

najmniej oprocentowania kapitału wyłożonego na zakup nawozów azotowych.

Mówimy tylko o nawozach azotowych, bo tylko ceny nawozów azotowych wykazują w kraju zniżkę przeszło 50 proc. — w stosunku do ceny z najlepszej koniunktury rolniczej. Jeżeli tedy stosowanie nawozów azotowych sownice się opłaca szczególnie w gospodarstwach małorolnych, gdzie zagadnienie wyżywienia ludności i inwentarzy jest bardzo ważne, to rolnicy nie mogą nad sprawą nawozową przejść do porządku i sprawę tę lekcewarzyć.

Zawiadamiam

P. T. Publiczność, że z dniem 5 stycznia br.

otwieram

Cukiernię

Tatrzańską

Józef Kudelski.

Z ostatniej chwili.

Wybór ławnika.

Wczoraj o godz. 20-tej odbyło się w sali Rady miejskiej posiedzenie Rady, na które przybyli p. radni w komplecie. Posiedzeniu przewodniczył poseł ks. inf. dr. Lubelski. Na porządku dziennym tylko jeden punkt, to jest wybór ławnika na miejsce po śp. Janie Grzybie. Zgłoszone zostały 2 kandydatury. Klub gospodarczy kandydaturę radnego S. Zinsa, Klub socjalistyczny kandydaturę radnego Huttera.

Przy głosowaniu padło 22 głosy na p. Zinsa, 17 głosów na kandydata socjalistycznego, jedną kartkę oddano czystą.

Ławnikiem wybrany został przeto jeden z najpoważniejszych obywateli żydowskich radny Zins.

Przed posiedzeniem Rady odbyło się popołudniu zebranie Klubu żydowskiego na którym, chcąc uławić zgodę między Klubem gospodarczym a Klubem żyd., p. Zins zgłosił podobno swą rezygnację z radzietwa, w zamian czego żądał wolną rękę dla Żydów w wydorze ławnika z poza Rady. Klub żydowski jednak rezygnacji nie przyjął.

W miejsce radnego Zinsa wchodzi do Rady ks. Chrobak.

Zaznaczyć należy, że nawet w razie wyboru radnego Huttera, liczba radnych Żydów na Radzie by się nie zmieniła, albowiem zastępca Huttera nie jest Żyd.

Nieście pomoc
najbiedniejszym!